

Ärende: VN/9806/2021

Utvärdering av Centret för konstfrämjande

1. Den grundläggande uppgiften för Centret för konstfrämjande, dvs. att skapa framtidsvisioner och positionera sig strategiskt, bör vässas

Välj det mest lämpliga

Jag stöder förslaget i ändrad form

Ändringsförslag eller andra kommentarer

Kultur- och konstnärspolitiken behöver starka röster och aktörer. Taikes roll och position kommer att vara ännu viktigare i ett läge där hela kultursektorns finansiering står inför en radikal förändring.

2. Som stöd för styrningen och den strategiska ledningen av Centret för konstfrämjande bör det inrättas en särskild styrelse

Välj det mest lämpliga

Jag stöder förslaget i ändrad form

Ändringsförslag eller andra kommentarer

Styrelsen bör bestå av kommissionernas ordföranden, vilket skulle skapa den kontaktyta som behövs mellan de olika kommissionerna och de olika konstfälten. Styrelsens uppgift bör vara tydligare och mer operativ än vad som formulerats för konstrådet, med möjlighet att verkligen aktivt påverka linjedragningar och beslut. Den kunskap som representanterna för konsten och de verksamma konstnärerna besitter bör användas.

3. Resultatstyrningen mellan undervisnings- och kulturministeriet och Centret för konstfrämjande bör skärpas

Välj det mest lämpliga

Jag stöder förslaget

Ändringsförslag eller andra kommentarer

-

4. Centrets självständiga ställning bör stärkas i enlighet med den delegeringsprincip som fastställts i ministeriets målprogram

Välj det mest lämpilga

Jag stöder förslaget

Ändringsförslag eller andra kommentarer

-

5. Systemet med konstkommissioner bör reformeras grundligt

Välj det mest lämpilga

Jag stöder inte förslaget

Ändringsförslag eller andra kommentarer

Det finns ingen anledning att omorganisera ett fungerande system av skäl som främst verkar vara ekonomiska och byråkratiskt effektiva. Konstkommissionerna är expertorgan som fungerar diskuterande och som i sig skapar mål, värderingar och kontinuitet. En löst sammansatt grupp skapar inte den synergieffekt som en arbetsgrupp skapar; en enskild, avskilt fungerande expert ur en pool är inte den kunskapsbank och gemensamma tankesmedja.

De verkliga experterna på konstens väsen och villkor är konstnärerna själva: Taikes uppdrag är att skapa bästa möjliga utgångspunkt för kollegial bedömning, som i en diskuterande grupp är mera transparent, jämlik och demokratisk än den enskilda expertens eget utlåtande och eventuell poängsättning. Poängsättning är ett dåligt instrument för konst, och bara skenbart jämlikt och systematiskt. På samma sätt är också procenträkning (geografiska områden, ålder, etc.) inte heller något som ska styra t.ex. stipendieutdelningen – procenträkning ska enbart fungera som verktyg för översikt och jämförande, inte som mål att fylla.

De olika konstformerna har liknande men ändå olika villkor och behov – de ska behandlas jämlikt men inte lika. Eftersom de har olika behov kan inte stödformerna se lika ut. För litteraturen betyder detta att vi har få hus och strukturer som kan stödas, och därmed behöver stödet till de enskilda konstnärerna vara större och mera utspritt.

Den finlandssvenska litteraturen är en egen, hel litteratur. För att jämlikt behandla den litteraturen bör litteraturkommissionen ständigt ha två medlemmar, i fall av jäv eller sjukdom, och för att genrekunskapen ska vara så heltäckande som möjligt, och även för att en person ändå gör bedömningsarbetet med sina möjliga preferenser och antipatier, och sin egen litteratursyn i bagaget. Det lagstadgade antalet medlemmar i en kommission är 7-11. Det finns inga giltiga orsaker till att frågå detta till förmån för andra representanter, det är skevt ur ett demokratiskt och språkligt perspektiv.

6. Den regionala verksamheten för främjande av konst bör stärkas och omorganiseras

Välj det mest lämpilga

Jag stöder förslaget i ändrad form

Ändringsförslag eller andra kommentarer

Den regionala verksamheten är en viktig del av Taikes organisation. För att stärka och hjälpa konstnärerna i deras arbete är det viktigt med tillräcklig regional representation. Systemet med regionala konstkommissioner är bra och behöver inte enligt oss ses över. Den centrala konstkommissionen ska fortsättningsvis vara den tongivande för utdelningen av till exempel arbetsstipendier. Jävsfrågan i de lokala konstkommissionerna måste lösas på något annat sätt. Vi ser inga behov av att gå över till ett utdelningssystem som skulle ge de regionala konstkommissionerna ett större mandat.

7. Finansieringsmodellen för konst bör reformeras, och som stöd för reformen ska det genomföras en övergripande utredning om nuläget för finansieringen av konst och dess framtid

Välj det mest lämpliga

Jag stöder förslaget

Ändringsförslag eller andra kommentarer

En övergripande utredning om nuläget för finansieringen av konst kommer att vara nödvändig i och med den oönskade utveckling som skett bara under de senast veckorna gällande kulturfinansieringen. Undervisnings- och kulturministeriet står inför stora utmaningar då målsättningarna i regeringsprogrammet Sanna Marin förverkligas. Taike bör aktivt arbeta för att konstnärernas livsvillkor inte raseras nu i en handvändning. Kulturens ställning i Finland bör stärkas och gemensamma insatser kommer vara viktiga. Taike är en tongivande aktör vars insats kommer att vara efterfrågad nu då konstnärsfältets röst ska höras. Kulturbudgetens beroende av Veikkaus' vinstandel är ohälsosam och måste frångås, andra modeller där kulturstödet kan garanteras måste utarbetas.

8. Internationaliseringen av Centrets verksamhet bör stärkas

Välj det mest lämpilga

Jag stöder förslaget i ändrad form

Ändringsförslag eller andra kommentarer

En viss nivå av internationellt samarbete är välkommet i en organisation som Taike men ambitionsnivån behöver enligt oss inte utökas. Det finns ett flertal organisationer, till exempel FILI, som föredömligt sköter ett omfattande arbete med en klar internationell inriktning. Vi ser inte ett behov av att utöka ambitionen hos Taike utan tycker arbetsfördelningen på fältet just nu är bra och

fungerande. Det är bra att Taika stöder enskilda konstnärer och arbetsgruppers internationalisering med mobilitetsstöd.

Alternativ för att reformera Centret för konstfrämjande

I rapporten presenteras tre utvecklingsmodeller som alternativ för en reform (s. 149-152). Vilken av de föreslagna utvecklingsmodellerna anser ni vara den bästa?

Status quo, det vill säga den nuvarande modellen med mindre förbättringar

Motivera ditt val

-

Sandberg Johanna
Finlands svenska författareförening